

Friskapelmanstakten oktoberstämma

Så var det dags igen med spelmannens höstträff den sista oktober söndan i månan. Aldrig har väl så mycket folk trotsat den snåla nordvästen och strömmat till universitetsaulan som vid spelmannsstämman årgång 68. Var det snålblåst ute, så blev det desto frikostigare med temperaturen inne, sedan estraden befolkats till de flesta kvadramteterna med grant klädda spelkvinnor och -män. Det kvinnliga inslaget blir med åren allt större, och säkra och flinka tycks damerna också vara på fiolen, så snart får de väl också övertag på låtmusikens område.

Det var genomgående goda programpunkter som bjöds under den tre timmar långa uppspelningen av storlag och smålag och som inramning av hela skaran, som för året var imponerande stor. Den klang mycket präktigt litet svassigt som det gärna blir i masspelet men väl samstämd under Harry Petterssons vana stråckteckengivning. Stämmans sedvanliga uvertyr Mungalåten kom naturligtvis genast att försätta alla i glad stämning, och en hälsingvals som det svängde fint om samt en Boda-polska i stora vida svängar i melodin tände till smattrande applåder.

FEM FRÅN FAGERSTA

Upplands spelmansförbunds ordförande Emil Olsson välkomnade i raka ord. Han är hälsing till börden, varför de gästande spelarna utifrån till ganska stor procent var hälsingar. Men Västmanland fick inleda lagspelet. Fem man från Fagersta gjorde ifrån sig sin uppgift riktigt hyggligt. Spelet var väl litet sprött och slätt och med glid på de höga tonerna, men rättfram och sympatiskt ändå i maneret.

Upplänningarna uppträdde i olika varianter. Valölaget var en kvartett som var litet styvare i spelet än Fagerstakvintetten och hade också en rasande rivig Gelotte-polska. Men varför fick dom bara spela en låt, då flera lag fick fila på tre-fyra låtar?

Örebrolaget som kom strax därpå fick i tre låtar visa sin alldeles utmärkta spelstil. Förmannen och ledaren Rydberg, som alltid blir lyrisk på Uppsalascenen och har så trevligt sätt att tas med publiken, kunde hösta hem en god framgång för Örebroarna som styvt och sist spelade en nätt nigande brudpolska från Götlanda så publiken neg med.

UNGT FRISKT HÄLSINGEBLOD

Alfta är en storkyrkby i Hälsingland, och där tycks folkmusiken frodas bland ungdomen. Inte mindre än 15 ungdomar i skolåldern, från fyra och uppåt, kunde ställa upp till ett lag, som nu visade sig behärska spelmanstekniken charmant. I klämmiga, friska takter och i ett fast klangrent spel serverade

konstfullt och står vida över de andra i fråga om den förädlade spelstilen. De visade det i bl a gånglåten Jämmerdalen som naturligtvis gick i moll, men rakt inte jämmerligt vad utförandet anbelangade. Finputsat och rytmiskt tändande gjorde de också några andra låtar, av vilka masen Erlandsson som sedermera blev upplänning stod för en ganska originell vals.

NYTT UPPLANDSLAG

Annars är ju spelmansvalserna sig rätt lika och ofta litet banala. Men det var inte Oskar Larssons Oktobervals som det nystartade laget Gås-Anders-bygdens lag presenterade mes schvung. Lager räknar fyra mannar kring Viksta-Lasse, vilket ju borgar för friskt spel och publikknipande framträdanden. Publiken sken och blev glad till Lasses svängar, både då han spelade i laget och när han senare spelte ihop med sin brorson.

Där dök också upp ytterligare ett nytt spelmanslag som aldrig tidigare låtit höra sig i Uppsala. Det var en skara välspelade stockholmare som under namnet Ungdomsring-

ens spelmanslag visade både kultur och spelfart i en gästrikpolska, en vals av Johan Bolin och en Boda-låt, en glittrande, ljus "vägarnade-skrida"-låt som blivit den stockholmska spelmansmusikens signaturmelodi. Liksom Mungalåten blivit upplänningarnas.

Så löpte stämman programenligt i lagspelsstil tiden ut. Emil Olsson och Hugo Westling spelade duett smidigt och bland raden av uppträdanden kom Hätunalekarna och mer hälsingetonar och sörmåländska takter. Till alla de närvarandes

glädje. Den uppländska höstspelstämman är en musikalisk högtidsdag för många långväga och kortväga älskare av folkmusiken då den bjuds som på söndagen, ungdomsfrisk och rikt skiftande.

Med så mycken ungdom i spelmannsleden som det fanns den här gången är det ingen oro för spelmansmusikens framtid. Den tycks vara väl säkrad. Det är kanske med själva låtarna som det kan börja tryta. Åtminstone de krusiga.

C. G